

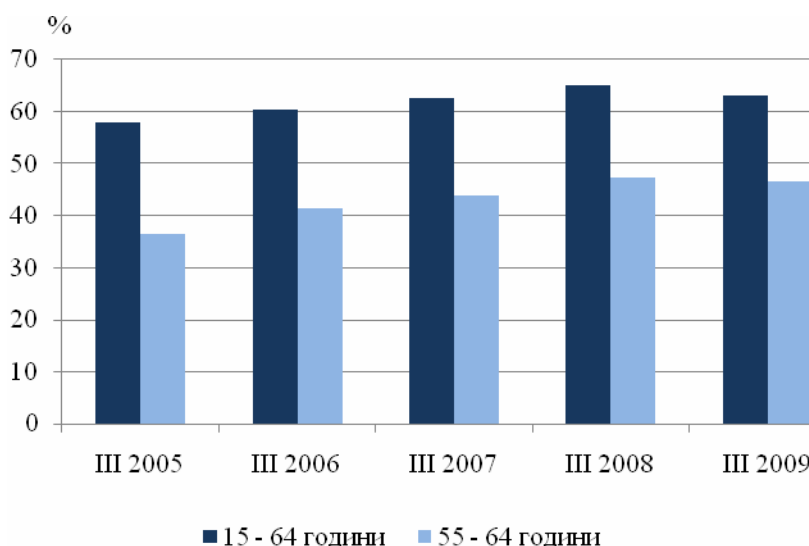
ОСНОВНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ НАБЛЮДЕНИЕТО НА РАБОТНАТА СИЛА ПРЕЗ ТРЕТОТО ТРИМЕСЕЧИЕ НА 2009 ГОДИНА

1. Основни показатели за икономическата активност и заетостта на населението на възраст 15 - 64 навършени години

Според резултатите от проведеното от Националния статистически институт наблюдение на работната сила през третото тримесечие на 2009 г. **икономически активното население в страната на възраст 15 - 64 навършени години** е 3 465.1 хил., или 67.7% от населението в същата възрастова група. В сравнение с третото тримесечие на 2008 г. равнището на икономическа активност на населението отбелязва намаление с 0.8 пункта. Коефициентите на икономическа активност са съответно 72.4% за мъжете и 63.0% за жените.

Коефициентът на заетост на населението на 15 - 64 навършени години през третото тримесечие на 2009 г. е 63.1%, или с 1.9 пункта по-нисък в сравнение със същия период на миналата година. Коефициентът на заетост достига 67.4% за мъжете и 58.9% за жените, като за разглеждания период се наблюдава намаление и при двата пола (съответно с 2.2 и с 1.5 пункта).

Фиг.1. Коефициенти на заетост през третото тримесечие на съответната година по възрастови групи

През третото тримесечие на 2009 г. коефициентът на заетост за населението на 55 - 64 навършени години е 46.7%, или с 0.6 пункта по-малък в сравнение с третото тримесечие на предходната година. При жените увеличението на заетостта в тази възрастова група продължава и за разглеждания период е 1.2 пункта.

Икономически неактивните лица на възраст 15 - 64 навършени години са 1 654.6 хил., или 32.3% от населението в същата възрастова група. От тях 701.1 хил. са

мъже и 953.5 хил. - жени, а коефициентите на икономическа неактивност по пол са съответно 27.6 и 37.0%.

Обезкуражените лица на възраст 15 - 64 навършени години са 185.3 хил., или 11.2% от икономически неактивните в същата възрастова група, като в сравнение със съответното тримесечие на 2008 г. броят им се увеличава с 41.8 хиляди.

2. Основни характеристики на зетите лица на 15 и повече навършени години

През третото тримесечие на 2009 г. **общият брой на зетите лица на възраст 15 и повече навършени години** е 3 280.0 хил., а относителният им дял от населението на същата възраст - 49.8%. В сравнение със същия период на 2008 г. броят им намалява с 4.0%, а относителният дял - с 1.8 пункта. От зетите лица 1 744.6 хил., или 53.2%, са мъже, а 1 535.5 хил., или 46.8% - жени.

От всички зети лица 3.8% са работодатели, 8.1% - самостоятелно зети, ненаемащи работна ръка, 86.9% - наети лица, и 1.2% - неплатени семейни работници. От наетите лица 2 099.3 хил. (73.6%) са в частния сектор, а 752.6 хил. (26.4%) - в обществения. Делът на жените от наетите в частния сектор е 45.3%, а от наетите в обществения сектор - 55.8%.

През третото тримесечие на 2009 г. повече от половината от зетите лица - 1 896.6 хил., или 57.8%, работят в сектора на услугите, в индустрията са зети 1 138.4 хил., или 34.7%, а в селското и горското стопанство - 245.1 хил., или 7.5%. В сравнение със същото тримесечие на 2008 г. най-голям спад в броя на зетите се наблюдава в индустрията - с 8.7%.

3. Безработица

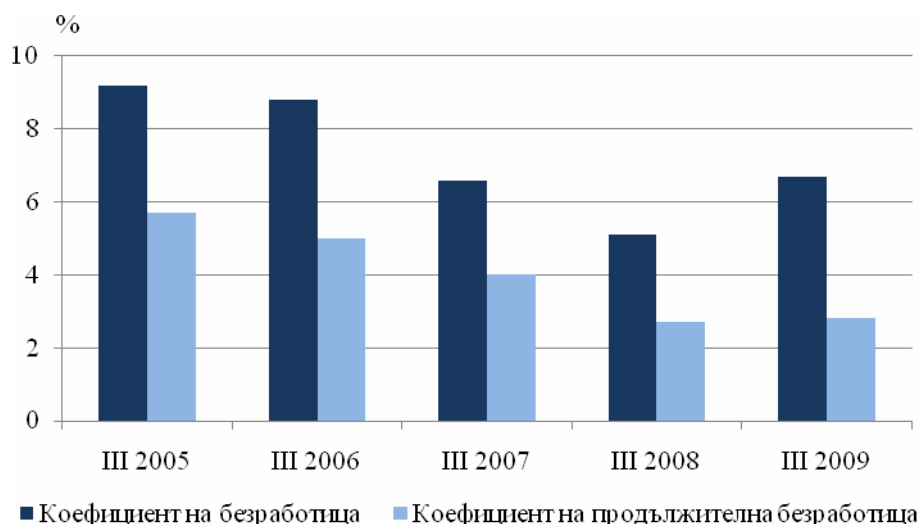
През третото тримесечие на 2009 г. **безработните лица** са 234.5 хил., от които 127.0 хил. - мъже, а 107.5 хил. - жени. **Коефициентът на безработица** е 6.7% и спрямо съответното тримесечие на 2008 г. се увеличава с 1.6 пункта.

Коефициентите на безработица по пол не се различават съществено и са съответно 6.8% за мъжете и 6.5% за жените. За разглеждания период безработицата нараства и при двата пола - с 1.8 пункта при мъжете и с 1.2 пункта при жените. Същевременно обаче различието в равнището на безработица по местоживееене остава значително. В селата коефициентът на безработица е 9.7% и е с 4.0 пункта по-висок от този в градовете (5.7%).

Безработните младежи (15 - 24 навършени години) са 48.1 хиляди. Коефициентът на младежка безработица е 16.5%, като той е съответно 16.9% при мъжете и 15.9% при жените.

Броят на безработните лица **с продължителност на безработицата по-малка от една година** се увеличава с 54.9% в сравнение с третото тримесечие на 2008 г. и достига до 135.8 хил. през третото тримесечие на 2009 г., докато броят на продължително безработните лица (от една или повече години) през посочения период остава почти непроменен. **Продължително безработни** са 98.7 хил., или 42.1% от всички безработни лица. Коефициентът на продължителна безработица е 2.8%.

Фиг.2. Коэффициент на безработица и коэффициент на продължителна безработица през третото тримесечие на съответната година

Лицата, които през третото тримесечие на 2009 г. са безработни, но са имали предишна работа са 194.7 хил. (83.0% от всички безработни), или с 48.7 хил. повече в сравнение с третото тримесечие на 2008 година. Делът на безработните лица, които са напуснали последната си работа поради уволнения и съкращения (от всички безработни, които са имали предишна работа през последните 8 години) се увеличава от 43.1 на 52.7%.

МЕТОДОЛОГИЧНИ БЕЛЕЖКИ

Наблюдението на работната сила е извадково и се провежда непрекъснато, като осигурява тримесечни и годишни данни за икономическата активност на населението на 15 и повече навършени години. То обхваща обикновените домакинства в страната.

Наблюдаван период - характеристиките на всяко анкетирано лице се отнасят за състоянието му през определена календарна седмица.

Икономически активното население (работната сила) включва всички заети и безработни лица.

Заети са лицата на 15 и повече навършени години, които през наблюдавания период:

- извършват работа дори за един час, за което получават работна заплата или друг доход;
- не работят, но имат работа, от която временно отсъстват поради болест, годишен отпуск, отпуск при раждане на дете, родителски отпуск, стачка или друг трудов спор и други.

Безработни са лицата на възраст от 15 до 74 навършени години, които:

- нямат работа през наблюдавания период;

- активно търсят работа през период от четири седмици, вкл. наблюдавания период, или вече са намерили работа, която очакват да започнат до три месеца след края на наблюдавания период;

- имат възможност да започнат работа до две седмици след края на наблюдавания период.

Продължително безработни са лицата, които са безработни от една или повече години.

Икономически неактивни (лица извън работната сила) са лицата на 15 и повече навършени години, които не са нито заети, нито безработни през наблюдавания период.

Обезкуражени лица са лицата извън работната сила, които желаят да работят, но не търсят активно работа, защото не вярват, че ще намерят.

Коефициент на икономическа активност - представлява относителния дял на икономически активните лица от населението в същата възрастова група.

Коефициент на заетост - представлява относителния дял на заетите лица от населението в същата възрастова група.

Коефициент на безработица - представлява относителния дял на безработните лица от икономически активното население.

Коефициент на продължителна безработица - представлява относителния дял на продължително безработните лица от икономически активното население.

Коефициент на неактивност - представлява относителния дял на икономически неактивните лица от населението в същата възрастова група.

Разпределението на лицата по икономически сектори е извършено в съответствие с Класификацията на икономическите дейности (КИД - 2008).

При оценката на резултатите са използвани данни за населението на страната към 31.12.2008 година.

Както при всяко извадково наблюдение, данните от наблюдението на работната сила са обременени с грешки, дължащи се на извадката (стохастични грешки). Изчислените относителни стандартни грешки за основните показатели от наблюдението през третото тримесечие на 2009 г. са:

- общ брой на заетите лица - 1.2%;
- общ брой на безработните лица - 4.7%;
- коефициент на безработица - 4.5%.

Поради направените закръглени в някои случаи общите данни могат да се различават незначително от сумата на отделните групи, включващи се в тях.

ПРИЛОЖЕНИЕ

Таблица 1

ОСНОВНИ ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИКОНОМИЧЕСКАТА АКТИВНОСТ НА НАСЕЛЕНИЕТО ПРЕЗ ТРЕТОТО ТРИМЕСЕЧИЕ НА 2008 И 2009 ГОДИНА

	III триме- сечие 2008	III триме- сечие 2009	Изменение (III триме- сечие 2009 спрямо III тримесечие 2008)
Общо			
Коефициент на икономическа активност (15 - 64 години) - %	68.5	67.7	-0.8
Заети лица на 15 и повече години - хиляди	3417.3	3280.0	-137.3
Заети лица на 15 - 64 години - хиляди	3360.3	3231.7	-128.6
Заети лица на 15 - 24 години - хиляди	274.6	243.3	-31.3
Заети лица на 55 - 64 години - хиляди	464.6	458.1	-6.5
Коефициент на заетост (15 и повече години) - %	51.6	49.8	-1.8
Коефициент на заетост (15 - 64 години) - %	65.0	63.1	-1.9
Коефициент на заетост (15 - 24 години) - %	27.5	25.1	-2.4
Коефициент на заетост (55 - 64 години) - %	47.3	46.7	-0.6
Безработни лица - общо - хиляди	185.1	234.5	49.4
Безработни лица на 15 - 64 години - хиляди	184.4	233.4	49.0
Безработни лица на 15 - 24 години - хиляди	35.5	48.1	12.6
Коефициент на безработица - %	5.1	6.7	1.6
Коефициент на безработица (15 - 64 години) - %	5.2	6.7	1.5
Коефициент на безработица (15 - 24 години) - %	11.4	16.5	5.1
Коефициент на продължителна безработица - %	2.7	2.8	0.1
Обезкуражени лица - общо - хиляди	144.5	186.5	42.0
Обезкуражени лица на 15 - 64 години - хиляди	143.5	185.3	41.8

**ОСНОВНИ ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИКОНОМИЧЕСКАТА АКТИВНОСТ НА
НАСЕЛЕНИЕТО ПРЕЗ ТРЕТОТО ТРИМЕСЕЧИЕ
НА 2008 И 2009 ГОДИНА**

(Продължение)

	III триме- сечие 2008	III триме- сечие 2009	Изменение (III триме- сечие 2009 спрямо III тримесечие 2008)
Мъже			
Коефициент на икономическа активност (15 - 64 години) - %	73.3	72.4	-0.9
Заети лица на 15 и повече години - хиляди	1825.7	1744.6	-81.1
Заети лица на 15 - 64 години - хиляди	1786.9	1712.6	-74.3
Заети лица на 15 - 24 години - хиляди	155.2	142.4	-12.8
Заети лица на 55 - 64 години - хиляди	262.4	249.0	-13.4
Коефициент на заетост (15 и повече години) - %	57.5	55.3	-2.2
Коефициент на заетост (15 - 64 години) - %	69.6	67.4	-2.2
Коефициент на заетост (15 - 24 години) - %	30.3	28.6	-1.7
Коефициент на заетост (55 - 64 години) - %	57.4	54.8	-2.6
Безработни лица - общо - хиляди	96.8	127.0	30.2
Безработни лица на 15 - 64 години - хиляди	96.8	126.6	29.8
Безработни лица на 15 - 24 години - хиляди	23.5	29.0	5.5
Коефициент на безработица - %	5.0	6.8	1.8
Коефициент на безработица (15 - 64 години) - %	5.1	6.9	1.8
Коефициент на безработица (15 - 24 години) - %	13.1	16.9	3.8
Коефициент на продължителна безработица - %	2.6	2.8	0.2
Обезкуражени лица - общо - хиляди	73.0	93.5	20.5
Обезкуражени лица на 15 - 64 години - хиляди	72.3	92.7	20.4

**ОСНОВНИ ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИКОНОМИЧЕСКАТА АКТИВНОСТ НА
НАСЕЛЕНИЕТО ПРЕЗ ТРЕТОТО ТРИМЕСЕЧИЕ
НА 2008 И 2009 ГОДИНА**

(Продължение и край)

	III триме- сечие 2008	III триме- сечие 2009	Изменение (III триме- сечие 2009 спрямо III тримесечие 2008)
Жени			
Коефициент на икономическа активност (15 - 64 години) - %	63.8	63.0	-0.8
Заети лица на 15 и повече години - хиляди	1591.6	1 535.5	-56.1
Заети лица на 15 - 64 години - хиляди	1573.4	1 519.0	-54.4
Заети лица на 15 - 24 години - хиляди	119.5	101.0	-18.5
Заети лица на 55 - 64 години - хиляди	202.2	209.1	6.9
Коефициент на заетост (15 и повече години) - %	46.2	44.8	-1.4
Коефициент на заетост (15 - 64 години) - %	60.4	58.9	-1.5
Коефициент на заетост (15 - 24 години) - %	24.6	21.4	-3.2
Коефициент на заетост (55 - 64 години) - %	38.5	39.7	1.2
Безработни лица - общо - хиляди	88.3	107.5	19.2
Безработни лица на 15 - 64 години - хиляди	87.6	106.8	19.2
Безработни лица на 15 - 24 години - хиляди	12.0	19.0	7.0
Коефициент на безработица - %	5.3	6.5	1.2
Коефициент на безработица (15 - 64 години) - %	5.3	6.6	1.3
Коефициент на безработица (15 - 24 години) - %	9.2	15.9	6.7
Коефициент на продължителна безработица - %	2.9	2.8	-0.1
Обезкуражени лица - общо - хиляди	71.6	93.0	21.4
Обезкуражени лица на 15 - 64 години - хиляди	71.2	92.6	21.4